

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 coroane.
Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte
țări străine pe an 10 cor.

Un număr singuratic
10 fileri.

Redacția și Admini-
strația Nr. 817.

Telefon Nr. 29.

Apare în fiecare
Sîmbătă.

Inserate după învoială.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Anul nou.

Romani din vechime se închinau la zeul Ianus care hotara asupra sorții omeneshi. El era cu două fețe, una tinăra ca-tînd înainte și una bătrîna privind îndărăt. Și cită înțelepciune zace în această simbolizare, care face pe oameni să caute și la trecut și la viitor. Trecutul ne povătuște a ne feri de primejdiile cari ne amenință în viață. Tot omul cuminte ajuns în pragul anului nou, aruncă o privire asupra trecutului, trecîndu-și pe dinaintea ochilor sufletești toate întîmplările cari i-au înrîurit viața și activitatea, și se oprește mai ales la evenimentele cari i-au pricinuit bucurii ori în-tristare.

Pănăce însă singuraticul se așează pe sine însuși în centrul contemplațiilor și reflexiilor sale, iaristul e dator a se extinde și asupra întîmplărilor cari privesc mulțimea. Și dacă e să ne facem seamă, cuade-vărat puține momente de bucurie putem în-condeia din anul trecut.

Știința și arta nu-i vorbă și-au făcut rîndul, spiritul omenesc străbate dince-înce tot mai afund în secretele naturii, dar cucit i-se lărgeste omului sfera cunoștințelor, cu-atît i-se mărește și dorul plăcerilor. Bogă-

ția și sărăcia stau îmbonțate una față de alta, ear noțiunea de sărac și bogat nu se mai poate defini cum se cade. Indestulirea patriarhală de odinioară a dispărut dintre oameni, ear simplicitatea cețeanului e luată în bătae de joc în ziua de astăzi. Astfel în desfășurarea luxului se întrece săracul cu bogatul. Eată de unde vine sărăcia care roade la rădăcinile fericirii familiare. Baza fericirii familiare și sociale, religia, perde din zi în zi din caracteristica divinității, din atotcuprinzătoarea iubire de oameni.

Oameni se persecută uni pe alți, și pe față și înascuns, din pricina diferinții de vederi religioase, deși nu există decît o singură iubire dumnezeiască, iubirea care cuprinde în sine lumea întregă, iubirea tatălui față de copii săi! Și, de minune cum se împotrivesc, nu numai popoarele unele cu altele, ci și oameni între sine, după clase; o religie încontra altei religii, o naționalitate încontra alteia, stînd gata în orice moment a da navală în lupta ucigătoare.

Eată crîmpeie din icoana anului trecut. Dar și în anul cel nou, de pe orizontul lumii întregi încă nu s'au putut împrăștia nouri cei grei cari amenință pămîntul cu potop de sînge! Cine poate ști de se vor împrăștia încurînd, făcînd loc cerului alabastru din care să surîdă omenirii soarele

păcii? Cine știe? Tot acei nouri grei aspasă și societatea noastră îngeneral. Fanatismul religios, ura de rasă, ura de clasă roade la bunăstarea și fericirea noastră. Chiar și biruințele pe toate terenele din vremea nouă sînt zguduite de problemele sociale, religioase, politice, fiind amenințate din temelii.

Intrăm în anul 1913 cu inima strînsă de grija zilei de mîne, dorind însă din tot sufletul ca geniul păcii să se sălaşuiască pe pămînt. Impăcarea creștinească să aducă frăție și între popoare și între fii neamului nostru necăjit!

Și — ca să ajungem subț aripile bine-făcătoare ale păcii, dorite și de Dumnezeu și de oameni lui Dumnezeu, n'avem decît să aruncăm în traista zbîrcitului an bătrîn: pizma, ura, răutatea, și mai presus de toate — *invidia națională*, care a făcut atîta rău gîntei latine de pretutindenî, dar mai ales Românilor, așteptînd ca Anul cel nou să ne găsiască primeniți în haina nevinovăției!

În această conștiință, dorim cititorilor și prietînilor întreprinderii noastre culturale, cari ne vād cu ochi bunî și ne sprijinesc în străduințele noastre de a ajuta din cît putem pe ceice aleargă după ceva mai bun:

Prosit Anul nou!

FOILETON.

Căpitanul.

Pe pămînt străin, la marginea unui sat într-o colibă umilă, proptit cu capul în mînă, stă căpitanul glorios de odinioară.

Părul său luciu, negru ca peana corbului, albise; stătura lui de uriaș decăzuse; ochi lui de vultur, ce zvîrliau săgeți de groază în dușmani, pāliseră; fața lui întretăiată de brezde adînci tradează durerea lui teribilă, ear mîntea lui puternică, izvorul atîtor planuri de război, se întunecase.

Cine îl vede, nu poate să-și înăbușiască citeun adînc oftat, exclamînd cu durere: ce ție soarta omului! Să fi chiar o scinteie ruptă din divinitate, să pari a umplea tot golul din jurul tău, să știi însufleși luptători pînă la extaz, să rupi o parte a globului pămîntesc, să impresionezi și zgudui toate ființele ce ajung cu tine în contact, ca apoi ca un vis frumos, la deșteptare, ca roua cristalină din zilele de vară la prima rază de soare, să fi absorbit, să te stingi, să dispari. Trist și dureros!

Dragălașele copile tresăreau la auzul numelui său. La trecerea lui, pe care n'ar străbătuse fiorii de emoție, împletindu-și visuri de aur despre figura lui marțială, căci, o Doamne! ce nu-i este ertat unei ființe tinere să viseze?

Toată lumea îl cunoștea, deși mulți nici nu-l văzuseră încă, îl știu din auzite, din vorbele lumii; faptele lui erau povestite din gură în gură,

auzite din ureche în ureche. Și era tocmai așa cum lumea îl cunoștea, căci cea mai bună judecată este: judecata obștească.

Legende întregi se creaseră în legătură cu numele său. Dintr'un simplu băiat de țaran, la început nebăgat în seamă, a crescut un uriaș, un munte de om. Tremurau de plăcere toți ai lui, cînd știau că este cu ei, cînd îl zăriau, căci el le inspira dragoste, bărbăție, perseveranță, tărie; ear străini tremurau și se îngroziau la auzul numelui său, se înfiorau la apariția lui.

El era ca un semizeu nebiruit în ochi alor săi, și pestilența, moartea străinilor, a dușmanilor săi. Și tocmai dragostea aceasta neasămuită a fost — peirea lui. El venise, apăruse ca din senin, ca un meteor, fără ca să-i poată cunoaște toți caracterul, credința și adevărata lui tărie.

Ai săi îl aveau în drag, îl prețuiau, pentru că era al lor, din trupul lor, din singele lor; el era idolul lor demult eșteptat; vorbele lui cuceritoare erau rupte din sufletul lor, ear faptele lui erau împlinirea visurilor lor.

După mai multe lupte victorioase poporul, beat de fericire, îl alese de conducător, de căpitanul lor. Văile răsunau de gloria lui, și se părea că toate elementele îi stau într'ajutor pentru ajungerea scopurilor sale, spre mărirea lui și a poporului său.

Căpitanul, încrezut în steaua vieții lui, în tăria, dragostea și virtutea poporului său, fără hesitare le arată planul de război, îi însuflește făcîndu-i să întrezăiască zorile unui viitor mai frumos, mai bun mai înălțător.

Ostași lui, totdeauna gata de luptă, ca lei se zburcună, rup ziduri tari, zdruccină munți, ear căpitanul, neatins, în frunte:

Prin praf și pulbere, prin zăngănit și tunete el vede sfîrșitul glorios al luptei!

Dușmanul e obosit abia mai răsuflă, cu picioarele slăbite, cu ochi împaijeniti, cu inima tremurîndă, simțindu-și puterile istovite, se apucă de ultimul păiuș, pentru ca să-și asigure scăparea dela peirea sigură.

Lasă lupta dreaptă, și apucă prin tufisuri, pe căi pezișe, tiptil-tiptil ca șarpele se tirăe și se apropie de luptători căpitanului. Iși iau pele de miel pe ei și cu glas de sirenă încep a admira și lauda vitejia voinicilor, excitîndu-le curiozitatea după lucruri ascunse, cari însă cică numai pe furiș se pot spune ca să nu se lățiască...

Mulți trec, nici nu se uită la figura obscură ce rinjește. Mulți resping cu indignare și infuriați amestecul vulpelinic al străinului. Dar eată că pe un luptător îl ademenește tămierea și lingușirea, cade în ispită, primește otrava de distrugere.

— Da, zice mișelul atrăin — uită cum stă el în mijlocul vostru nu face nimic, vă îndeamnă numai pe voi să luptați, să vă sfășiați ca apoi, zdrobiți fiind, tot el să trăiască din prada voastră; nu vedeți, voi orbilor, cum se înțelege el în ascuns cu dușmanul, toți îl ocolesc pe el, ear în voi taie în carne vie, el e cumpărat de dușman ca să vă prăpădiască. Eu așa vād și cred, dar voi credeți cum știți, atîta însă vă spun, deschideți bine ochi... Luptătorul copleșit și buimăcit de vorbele șirete ale dușmanului viclean, pleacă adîncit în

Cultivarea limbei.

Purcezînd din vorbele doctorului Al. Tălăşescu, că „noi nu putem înţelege regenerarea elementului românesc din Ungaria, decît prin cultivarea limbei”, ne luăm voie a face o mică muştrare unora dintr'ăi noştri, cari nu vor, ori nu pot se înţelege importanţa acestei sentinţe. Astfel unii oameni, îşi scriu greşit şi pored la, după ortografia cea veche cu care li-e încondeiat numele în matricula proetului, de care se țin ca orbul de gard. Aşa de pildă numele *Jianu* în părțile noastre Nemți, cari nu au în alfabetul lor slova *j*, îl scriau *Schian*, Unguri îl scriu *Zsian*, pela Bocşa îl întilnim cris *Gian*, ear la Alibunar se scrie, bagseama mai pe sîrbie: *Cian*. Abia mai tîrziu carturari cu acest nume l-au adus la *Jianu*, Părăieni însă și astăzi scriu greşit: *Perian*, ear cei cu nume adiectival scriu aproape pretutindenî fără indispensabilul *u* la sfîrșit: *Muntean, Ungurean, Ardelean, Bocșan, Lipovan, Lugojan, Oravițan*. Și cînd dai să le arăți greșala, unii dau din umăr, alți sar cu gura că: așa-i scris la popa..., dar și mai curios e, cînd întilnești doi frați carturari scriind unul ca popa: *Dr. Popovici*, ear altul progresist *Dr. Popovici*. Insfîrșit aici avem a face cu terminațiunea impusă de pe vremea ierarhiei sîrbești. Dar și mai curios cînd vezi pe alți frați cu cultură înaltă scriindu-și numele în mod diferit, unul: *Dr. Corneanu*, altul *Dr. Cornean*, fără să-și dea seama că un țaran din Cornea (un sat în Granița) adevărat că e *cornean*, dar cînd e vorba de *Corneanu* scris cu literă mare, nu-l putem scrie fără *u* final, cum nu putem scrie nici *Scurt, Alb, Tomesc, Stoinesc, ci Scurtu, Albu, Tomescu, Stoinescu* ș. a. m. d.

Insfîrșit unii oameni chiar și dintre carturari, îşi scriu greşit nu numai porecla, ci chiar și numele de botez, care n'ar mai fi să congrueze cu ortografia popii dinainte cu sute de ani. Aşa de pildă numele *Ilie, Ion, Dumitru, Gheorghe, Nicolae*, unii îl scriu prost: *Elia, Ioan, Demetriu, George, Neculaș*... Dece? O știu dinainte că nu se găsește cine să poată răspunde documentat.

Gheorghe Jianu.

Virtejul amenințator al vîntului, rupse și asvîrli tinerile ramuri, pănăce insfîrșit a devastat pădurî, livezi, lăsînd în urmă jale și pustiire.

Acum, totul e trist și amorf. Pe cîmpie nu-i fir de erbă, ear prin crînguri, nu se aud cîntece de păsărele, doar ciorile trec în cîrduri, prin văzduhul mereu întunecat.

Se scutur încă ramurile la asprimea puternicului vînt, pecînd norii deși, se grămădiau tot mai mult, pănă întunecă cerul.

Fulgî mari de zăpadă, mai tîrziu prefăcuți într'o ploae măruntă și deasă cuprînde întreaga fire... ear eu, aseamăn picăturile ei mici și dese, cu lacrimile unei ființe, al cărei suflet e copleșit de atîtea dureri, în care speranța nu va mai reînvia, iluziile perdute în neantul nemărgit, pe veci nu se vor mai întoarce, ear în inima sfîșiată de chinuri va crește mereu floarea durerii, udată cu lacrimile suferinței!...

Cine știe, dacă florile nu sînt inimî cari au iubit altădată! E așa de mare asemănarea între bietele inimî și piăpînde florî! O floare o rupi, o miroși, apoi o arunci veștejită. Cite inimî nu se veștezesc, pentru că și-au istovit toată puterea de a iubi, și nu au fost înțelese. Cîți nu sînt, cari aruncă o inimă devotată, pentru că nu au putut să o priceapă.

Și cite inimî doritoare de a se revărsa, se topesc stinghere în amorul singurății lor, ca și o floare răsărită în umbră unde se usucă înafete de a fi trăit...

Anghel.

FELURIMI.

Oare cresc petritele? Multe dispute sterpe se fac în societăți despre această temă, că oare cresc pietritele? Privirea superficială, mărturisește, că și pielritele, ca și ființele organice, cresc și se măresc. Însă, dacă vizităm lucrul mai cu temei, putem vedea, ca în acest caz e vorba numai de mestecarea ideilor, deoarece oameni nu fac desclinire în însemnătatea verbului a crește și a se mări.

Creșterea e un decurs fiziologic, adică capacitatea ființelor organice, ca în decursul desvîltării cu înființarea celulelor noue dinlăuntru înafară, să se poată mări; creșterea dealtcum e mărginită și la un timp anumit se oprește. La corpurile neorganice nu putem vorbi despre această creștere, aici putem vorbi numai de mărirea lor, care se întîmplă așa, că pe acest corp se așază materie și așa corpul crește în diimenziuni. O pildă eclatantă e globul de omăt, care poate crește în o mare măsură prin așezarea straturilor noue a omătului pe el. În natură mai cu seamă se vîd a „crește” stîlpi de stalacit și stalagmit a șpeluncelor de stalacită. Mărirea se întîmplă așa, că apa care e în picurî, aburează, ear conținutul picurului de var, se așază pe stîlp. Ca pildă despre creșterea pietritelor, amintesc și pisolitul, cvarțul, însă aici putem vorbi numai despre mărirea prin așezarea nouelor straturi de peatră, și nu de creșterea petrii.

Tîrgul de fete dela Găina. În vremurile vechi cînd comunicația între satele răslețe ale moșmei, nu prea era de invidiat, Feți-Frumoși ai Munților-Apuseni, trebuiau se se avînte în aventuri prea riscate pentru a face cunoștința Cosinzelenor-păstorite, cu păr buclat și fața rumenă, vîoae. — Astfel luînd în combinație chiar numele acestui „tîrg” putem deduce la o întîlnire stabilită printr'o convenție tacită pe muntele „Găina”. Că această întîlnire într'un fel de „serată cunoștință”, de ce s'a stabilit tocmai pe muntele „Găina”, am putea-o exeplica din două cauze: întîi pentru că „Găina” e așezată cam în centrul semicercului, pe a cărui periferire se află satele de prin împrejurime ca: cele trei Vidre, Buzești Tormatecul etc.; apoi pentru că poziția „Găini” e cea mai splendidă între munți din împrejurime.

Dealtcum cercetările mai amănunțite le vom lăsa în seama istoricului-folklorist scrupulos, care de bună seamă ar găsi date referitoare la acest obicei și în arhiva frunțașei comune Vidra-de-jos, satul natal al marelui Iancu.

CRONICA.

Tuturor cititorilor, colaboratorilor, prietinelor și dușmanilor noștri: Anul nou cu bine!

Programul concertului ce-l va da în seara de Sîn-Văsiî Reuniunea rom. de cîntări și muzică din localitate: 1. Concert. 1. F. Mendelssohn-Bartholdy: „Privigitoarea”, chor mixt. 2. „Musca”, monolog, predat de d-l M. Conrad. 3. G. Dima: „Mîndrușita de demult”, chor mixt. II. Teatru. „Treî doctori”, comedie într'un act, localizată din limba germană de Virginiu A. Vlaicu. Persoanele: Bălțeanu, moșier: d-l M. Conrad; Adela, soția lui: d-șoara A. Zarcula; Neli, fiica lor; d-șoara I. Giuchici; Adrian C.: d-l D. Buna; Ionescu G.: d-l I. Petru Doctorul Gheorghian: d-l C. Stefan; Ion și Lina în serviciu la Bălțeanu d-l A. Lazăr și d-șoara S. Pătășanu.

Comitetul parohial d'aici a votat și preotului nostru *Cornel Stefan* un adaos de scumpete de 300 cor. pe anul 1912, cum a votat și celorlalți slujitori ai bisericii din localitate.

† Joî a fost înmormîntat aici forestierul *Dimitriević* care, sârmanul, a fost adus mort dintr'o casă de sănătate. Fie-i țărîna ușoară!

Presa europeană se ocupă cu cea mai nouă combinație de măriș a principesei rom. Elisabeta, cu pînțele de Wales, moștenitorul tronului englez.

Prietinul și colaboratorul nostru preot *Gh. Balota* e transferat în comuna *Ciuchici*, ear înlocul d-sale la *Comoriște* e transferat preotul gr. cat. *Nicolae Bereș*,

Familia regală rom. a fost dăruiată de Dumnezeu cu un nou prințisor român, botezat cu numele *Mircea*.

Gazetele străine încep a aduce știri dinceince tot mai dese despre — o mișcare a Evreilor din România.

Concertul chorului rom. din Oravița-rom., dat a doua zi de Crăciun în sala otelului „Co-roana Ung.” din localitate, a reușit ca totdeauna — foarte bine.

În presa mare europeană circula vestea unui conflict acut între România și Bulgaria din pricina compensațiilor reclamate de statul român.

Secretarul de stat *Bela Graenzenstein*, originar din Oravița, a încetat din viață în etate de 66 ani.

Ca răscumpărare a felicitărilor de Anul-nou au dăruiat pe seama *Fondului ziaristilor: Ilie Trăilă, Dr. P. Corneanu, Dr. I. Nedelcu, Dr. L. Cigăreanu, C. Strimbei, Gh. Jianu, Dr. P. Stoina, Dr. N. Hubianu, Dr. Al. Bojincă, A. Perianu și Rudolf Cucu* cite 2 cor., *I. E. Țieranu* și preot *C. Stefan* cite 1 cor. întotal 24 cor. trimise prin administrația noastră la destinațiune.

O ce veste minunată: proiectatul gimnaziu al Orăviței e vorba să fie deschis, dacă-i adevărat, la 1 Septembrie curent.

Curtea cu jurați din Botoșani a achitat pe faimosul bandit *Pantelimon* și pe complici lui.

Abandonarea frumosului obicei d'aici de a ajuta pe cei săraci în ziua de Crăciun, e întristătoare! Ș'aici „biet Român, săracul, cum dă tot 'napoi ca racul”!

La școala civilă de fete „Notre-Dame” din localitate e vorba să fie introdusă facultativ și limba română pentru numărul uimitor de progresiv al fetitelor noastre, cari pîn'acum numai rostînd „Tatăl-nostru” mai scotiau din gură vorbă românească.

Compactorul *Iosef Siegres* din Germania caută aici în Oravița-rom. ori în v'run sat din împrejurime la o familie românească toată întreținerea cu prețul de 45 cor. ca pentru a învăța mai ușor limba românească. Ofertele sînt a se adresa la Tipografia **I. Kaden** Oraviczabánya.

Poșta Redacțiunii.

Dr. Gh. M. Alibunar. Răspunsul urmează în epistolă.

Bibliografie.

A apărut în editură *C. Sfetea* din București „**Pandurul**” de Bucura Dumbravă, autoarea celebrului roman „*Haiducul*”, tradus de Elisa I. Bratianu. E o carte minunată de 458 pag., care va contribui mult la educația națională, a cititorilor din țeară noastră. Se află de vînzare la principalele librării din capitală și provincie. Prețul 3 cor.

Cîntece de stea. A făcut un adevărat act de pietate d. Tudor Pamfile, cunoscutul nostru folklorist, care a strîns într'un volum numeroase eolinde, cîntece de stea, vicleime, sorcove și plugușoare, strînse din gura poporului sau din culegerile mai vechi, curățîndu-le de adaosurile din ultimul timp și redîndu-le frumusețea primitivă.

Așa cum e alcătuit volumul, el va fi de un real folos tineretului care urează de Crăciun și Anul nou, căci culegerea e cit se poate de completă. Lucrarea a apărut în mult răspîndită Bibliotecă pentru toți și nu costă decît 60 bani, pentru mai bine de 200 pagini. Amintim cu acest prilej că kBiblioteca pentru toți” cuprinde o minunată culegere de scrieri, pentru tinerime, frumos ilustrate și legate. A se cere catalogul la Librăria editoare Leon Alcalay, București.

La Administrația noastră se află de vînzare următoarele cărți:

Potpouri de Gheorghe Jianu Cor. 1:—
Igienea Românului de Dr. Gh. Crăiniceanu . 1:—
Bocetele românești de Dr. Iosif Popovici —80
Poeziile populare „ „ „ „ „ 1'60

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**
Redactor-responsabil: **Ilie Oravițanu.**

„VARADIANA” societate pe acții în Varadia.

Convocare.

Domni acționari, ai institutului „VARADIANA” societate pe acții în Varadia, prin aceasta se invită la

a III-a adunare generală

care se va ține

în 26 Ianuar 1913 st. n. la 11 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea biroului.
2. Prezentarea bilanțului pe anul 1913 st. n. și darea absoltorului direcțiunii și inspecțiunii.
3. Impărțirea profitului curat.
4. Alegerea direcțiunii.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.

Din ședința direcțiunii ținută la 5 Ianuar 1912.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA — YAGYON

Bilanț — Mérleg-számla

PASIVA — TEHER

Cassa în număr — Pénztári készlet	4006	25	Capital — Részvénytőke	43637	67
Cambii: a) personale — szem. váltók 49294:02			Fond de rezervă — Tartalékalap*)	3000	—
b) cu acop. hip. — Jelz. bizt. váltók 78689:02	127983	04	Fond de rez. disp. — Rendelk. álló tartalékalap	249	27
Impr. hipot. — Jelzálogkölesön	9671	—	Depunerii — Betétek	62700	91
Mobilier — Butorzat	800	—	Reescompt — Visszeszámitolás	34011	—
Conturi curente — Folyó számla	165	05	Diversi creditorii — Különféle hitetozók	379	78
Magazina de lemne — Faraktár	6440	02	Dare după int. dep. — Betétkamatadó	144	90
Int. trans. de reesc. — Átmeneti visszlesz. kam.	271	36	Int. anticip. — Előlegezett kamatok	2947	66
			Profit net. Tiszta nyereség	3165	53
	150236	72		150236	72

*) Cu dotațiunea anului 1912 se urcă la 6000 cor. — Az 1912. évi dotacioval 6000 kor

SPFSE — KÖLTSÉGEK

Profit și Perdere — Veszteség- és nyereség-számla

VENITE — JOVEDELMEK

Interese de depunerii — Batéti kamatok	2848	21	Int. după cambii și obligațiuni — Váltó- és jelzálogkölesöni kamatok	11471	52
Int. de reesc. — Visszeszám. kamatok	2727	40	Diverse venite (proviziuni, int. de întirz., venite dela magazina de lemne etc.) — Különféle jövedelmek (proviziók, késedelmi kamatok, faraktár jövedelme stb.)	2069	23
Salare — Fizetések	2400	—			
Chirie — Házbér	200	—			
Spese de birou — Irodai költségek	618	59			
Dare dir. și com. — Áll. és községi adók	540	20			
Dare după int. de dep. — Betét kamatadó	284	82			
Amortizări — Leirások	756	—			
Profit net — Tisztanyereség	3165	53			
	13540	75		13540	75

Varadia, la 31 Decembre 1912.

Paul Nica m. p.
director executiv — vezérigazgató.

Sima Branca m. p.
casier — pénztárnok.

Direcțiunea: — Igazgatóság:

Sigmund Ketzenmacher m. p.
Vasiie Iorga m. p.

Eufrem Mioc sen. m. p.
președinte. — elnök.

Vasilie Sireca m. p.
Ion Corbei m. p.

Ion Branca m. p.

Nicolae Nica m. p.
Miu Labanți m. p.

Conturile prezente, confruntindu-le cu registrele principale și auxiliare, le am aflat exacte.

Jelen számlákat a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és helyeseknek találtuk.

Inspecțiunea: — A felügyelőbizottság:

Gheorghe Petanec m. p.

Traian Buzan m. p.
președinte — elnök.

Treica Sireca m. p.

Ianăș Turcu m. p.

Dorim Românilor An nou fericit!
Tipografia „Progresul”.

Gratulațiunii sincere de Anul nou!
ALEXA PERIANU.

AN NOU FERICIT!
IVAN STOICOVICI.

Felicitări de Anul nou!
Justin Velceanu.

Anul nou fericit!
Gheorghe Bogdanu.

PROSIT 1913!
ERNEST BERGER.

Anul nou cu bine!
Adolf Plank.

An nou fericit!
Iosif Szalay.

PROSIT ANUL NOU!
IOHANN REGNER.

Anul nou cu bine!
Bertalan Saubermann.

Felicitări de anul nou!
Konez Pál.

AN NOU FERICIT!
VALENTIN EISELE.

Gratulari de anul nou!
Anton Verler.

Anul nou cu bine!
Benedict Csongár.

An nou

Mușteriiilor me.

Prosit anul nou!
Ignatz Feldmann.

AN NOU FERICIT!
Iaroslav Smetana.

Anul nou cu bine!
FRANZ GRAU.

Felicitări de Anul nou!
MAX SITTNER.

Anul nou cu bine!
Gheorghe Pipelca.

An nou fericit!
Ion Neda, brutar.

Felicitări de anul nou!
Constantin Lazar.

Elevilor mei: An nou fericit!
Paul Sourou, prof. de dans.

Prosit anul nou!
Albert Jancsus.

AN NOU FERICIT!
Victor Hambeck, ceasornicar.

Gratulari de Anul nou!
Ārpád Huszárek.

Anul nou cu bine!
IULIU PEIDL, giuvaergiu.

PROSIT 1913!
PAVEL NEDA, ospătar.

AN NOU FERICIT!
Franz Adam.

Sincere grătulari de Anul nou!
Iulius Weisz.

!f Goldstein.

Felicitări de Anul nou!
ALEXANDRU BOZSITS.

Sincere felicitări de Anul nou!
Richard Seitz.

An nou fericit!
Adolf Löbl, (Cacova).

Prosit anul nou!
ADOLF GROSZ, apotecar.

Anul nou cu bine!
MAX DE KNOBLAUCH.

Grătulari de anul nou.
MILOS FARCA.

Felicitări de anul nou.
Gheorghe Lerca, (Cacova).

Sincere felicitări de anul nou.
Ignatz Spieler.

Aviz.

Dăm de știre la totnatul că la **Redacția noastră**, aici în **Oravița**, lângă banca românească „Oraviciana”, am deschis la 1. Ianuar c. st. n. un

Birou de informații.

la îndămîna celorce au daraveri de orce nătura atît în orașul cît și în provincia noastră întregă, exoperînd, orî înleznind fiecărui care ne trece pragul: cumpărăi și vinderi de imobile, obiecte, mașini agricole, acții etc., dînd Românilor noștri din Valea Carașului, cari ne vor cere ajutorul și alte îndrumări necesare.

La Tipografia „Progresul” în Oravița

se pot comanda
totfelul de tipărituri bisericești, școlare, advocațiale și comunale
precum și
toate tipăriturile pentru bănci: cărți necesare la contabilitate etc.

Afară de asta se efeptuesc:

acții, cupoane pentru loterii, etc.

lucrate toate cu gust

➡ Nădăjduim că toți Români de bine ne vor trece pragul. ➡

Totfelul de inserțiuni și reclame se primesc spre
publicare în

„PROGRESUL“.

Banca de asigurare , Transylvania ,

fondată la 1863, primește asigurări pe viață și asigurări încontra focului și încotriva grîndinei etc. în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. -- Despăgubiri plătite: 71/2 milioane cor. Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în Sibiu, strada Cisnădiei 5., la Agentura principală în Arad la Agentura cercuală din Oravița și la Agenturile locale de prin diferite comune românești, reprezentate prin băibați de-a noștri de toată încrederea.

Un

arangement de moară

cu două petri e de vînzare din mină liberă. A se întreba la proprietarul: **Iacob Murgu** în **Ilidie (Illyéd)**, lingă Oravița.

Cine vrea marfă bună, să tîrgue în
băcănîe

Gheorghe Bogdanu

pestedrum de biserica din Oravița-rom.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosiască **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care de-părtează de pe față și de pe mîni orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuintate pîn'acum. Se capătă la: **Apoteca Sfintul Gheorghe** în **Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein). Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt picăturile americane. Prețul 1 cor.

Cea mai bună hîrtie pentru ci-
garete Club din fabrica Modiano.

Depoul general pentru Banat la

IGNAZ FELDMANN
în Oravița.

Se capătă în toate prăvăliile mai bune.

Farmacia „La vulturul”

(Apoteca bătrîna)

ORAVIȚA

Fondată la anul 1797.
Proprietatea Knoblauch din 1817.

Telefon Nr. 59.

Roma 1911.

Paris 1911, medalia de aur.

Spiritul Mentholos — Knoblauch

preparat al farmaciei „La vulturul negru” din Oravița, prețul dela 40 fil. pînă la 2 cor

Kremă de lilie americană	à Cor.	1.-
Pudră de lilie americană, albă, roză și crème	" "	1.20
Săpun de lilie americană	" "	.70
Picături pentru dinți	" "	1.-
Picături chineze pentru dinți	" "	70.-
Esență de liqueur, rom, preparat Knoblauch,	Litru à 20 fil.	
Bomboane pentru tusă	à 20-60 "	
Esență de mușchi izlandeze specialitate engleză	à Cor. 1-1.50	
" " " pentru reumă	à Cor. 1.-	

Leac împotriva panglicei (limbricul mare).

Mare depozit de articole de gumă, pentru băibați și femei, legături pentru soboriți dela fabrice de primul rang indigene și străine.

Ceiece nu s'ar găsi în depozit se câștigă prompt în 2-3 zile fără nicio cheltuială. Comande dela 6 coroane însus se trimit gratuit.

Parfumerie și preparate cozmice, cremă pentru obraz, săpunuri și alte specialități ale farmaciei se capătă la

„Apotecăria bătrîna” a lui Max de Knoblauch în Oravița
în ulița mare, peste drum de otelul „Coroana”.

Apoteca „Sf. Gheorghe”

Strada principală (vis-à-vis de R. Goldstein)